TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. lapkričio 16 d.*

Byloje C-261/09

dėl *Oberlandesgericht Stuttgart* (Vokietija) 2009 m. birželio 29 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2009 m. liepos 14 d., pagal ES 35 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderio, išduoto dėl

Gaetano Mantello, vykdymo

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, teisėjai M. Ilešič, J. Malenovský, U. Lõhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, L. Bay Larsen, C. Toader (pranešėja) ir M. Berger,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. liepos 6 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos S. Unzeitig ir J. Möller,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos T. Papadopoulou ir G. Karipsiadis,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos M. Muñoz Pérez,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir B. Beaupère-Manokha,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* P. Gentili,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. de Ree,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos M. Dowgielewicz,

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk ir C. Meyer-Seitz,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Hathaway, padedamo baristerės S. Lee,

— Europos Komisijos, atstovaujamos S. Grünheid ir R. Troosters,

susipažinęs su 2010 m. rugsėjo 7 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t. p. 24, toliau – pagrindų sprendimas) 3 straipsnio 2 punkto išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas Vokietijoje vykdant Italijos institucijų išduotą Europos arešto orderį dėl G. Mantello ir 76 kitų asmenų, kurie įtariami organizavę prekybą kokainu Viktorijos regione (Italija).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Pagrindų sprendimo 1, 5, 8, 10 bei 12 konstatuojamosios dalys suformuluotas taip:

„1) Vadovaujantis 1999 m. spalio 15 ir 16 d. Tamperės Europos Vadovų Tarybos išvadomis, ypač jų 35 punktu, oficiali įsiteisėjusiu sprendimu nuteistų asmenų, besislapstančių nuo teisingumo, ekstradicijos tarp valstybių narių procedūra turėtų būti panaikinta, o įtariamų nusikalstamos veikos padarymu asmenų ekstradicijos procedūros turėtų būti paspartintos.

<...>

5) Sąjungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo

sistemą vykdant baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn, galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams, ir galutiniams sprendimams.

<...>

8) Sprendimams dėl Europos arešto orderio vykdymo turi būti taikoma pakankama kontrolė, o tai reiškia, kad valstybės narės, kurioje prašomas perduoti asmuo buvo areštuotas, teisminė institucija turi priimti sprendimą dėl jo (jos) perdavimo.

<...>

10) Europos arešto orderio mechanizmas remiasi aukštu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu. Jo įgyvendinimą galima sustabdyti tik tuo atveju, jei viena iš valstybių narių sunkiai ir nuolat pažeidinėja Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 1 dalyje išdėstytus principus, Tarybos nustatytus pagal minėtos sutarties 7 straipsnio 1 dalį, ir dėl to atsiranda jos 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos pasekmės.

<...>

12) Šis pagrindų sprendimas grindžiamas pagarba pagrindinėms teisėms ir principams, kurie pripažįstami Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir kurie atsispindi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos VI skyriuje. Jokia šio pagrindų sprendimo nuostata negali būti išaiškinta taip, lyg ji draustų atsisakyti perduoti asmenį, kurio areštui yra išduotas Europos orderis, kai yra objektyvių priežasčių manyti, kad minėtas arešto orderis yra išduotas, siekiant persekioti ar bausti asmenį dėl jo (jos) lyties, rasės, religijos, etninės kilmės, tautybės, kalbos, politinių įsitikinimų ar seksualinės orientacijos arba kad to asmens padėtis gali būti pažeista dėl bet kurios iš tų priežasčių.

<...>“

4 Pagrindų sprendimo 1 straipsnyje numatyta:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę, arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pamatinio sprendimo nuostatomis.

3. Šis pamatinis sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.“

5 Pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtinta:

„1. Europos arešto orderis gali būti išduotas už veiką, baustiną pagal išduodančios valstybės narės teisę laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių, arba, kai bausmė arba sprendimas dėl įkalinimo jau yra priimtas, – bent keturi mėnesiai.

2. Už šias nusikalstamas veikas, jei išduodančioje valstybėje narėje už jas baudžiama laisvės atėmimu arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent treji metai, ir laikantis jų apibrėžimo išduodančios valstybės narės teisėje, taikomas perdavimas pagal Europos arešto orderį, atsižvelgiant į šio pamatinio sprendimo reikalavimus ir netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo principo:

— dalyvavimas nusikalstamame susivienijime,

<...>

— neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis,

<...>“

6 Pagrindų sprendimo 3 straipsnyje „Europos arešto orderio privalomo nevykdymo pagrindai“ nustatyta:

„Vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija (toliau – „vykdančioji teisminė institucija“) atsisako vykdyti Europos arešto orderį šiais atvejais:

<...>

2) jei vykdančiajai teisminei institucijai yra pranešta, kad prašomam perduoti asmeniui kurioje nors valstybėje narėje yra priimtas galutinis teismo sprendimas už tą pačią veiką, jei paskyrus bausmę, toji bausmė yra atlikta arba atliekama, arba nebegali būti atlikta pagal nuteisusios valstybės narės įstatymus;

<...>“.

7 Pagrindų sprendimo 15 straipsnyje „Perdavimo sprendimas“ nustatyta:

„1. Vykdančioji teisminė institucija, laikydamasi šiame pamatiniame sprendime nustatytų terminų ir sąlygų, nusprendžia, ar asmuo turi būti perduotas.

2. Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės pranešto informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją, ypač susijusią su 3–5 ir 8 straipsniais, ir, atsižvelgdama į tai, kad reikia laikytis 17 straipsnyje nustatytų terminų, gali nustatyti terminą, iki kurio ji turi gauti tokią informaciją.“

3. Išduodančioji teisminė institucija gali bet kuriuo metu vykdančiajai teisminei institucijai nusiųsti bet kokią papildomą naudingą informaciją.“

8 1990 m. birželio 19 d. Šengene (Liuksemburgas) pasirašytos Konvencijos, įgyvendinančios 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimą tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos

vyriausybių dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo (OL L 239, 2000, p. 19; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 2 t. p. 9, toliau – KĮŠS), 54 straipsnyje nustatyta:

„Asmuo, kurio teismo procesas vienoje Susitariančiojoje Šalyje yra galutinai baigtas, už tas pačias veikas negali būti persekiojamas kitoje Susitariančiojoje Šalyje, jei jau paskirta bausmė, ji įvykdyta, faktiškai vykdoma arba pagal nuosprendį priėmusios Susitariančiosios Šalies įstatymus nebegali būti vykdoma."

9 KĮŠS 57 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Jei Susitariančioji Šalis pareiškia kaltinimą asmeniui ir tos Susitariančiosios Šalies kompetentingos institucijos turi pagrindo manyti, kad šis kaltinimas yra susijęs su tomis pačiomis veikomis, dėl kurių to asmens teismo procesas kitoje Susitariančioje Šalyje yra galutinai baigtas, tos institucijos savo nuožiūra prašo Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje nuosprendis jau priimtas, kompetentingų institucijų pateikti atitinkamą informaciją.

2. Prašoma informacija pateikiama kuo skubiau ir į ją atsižvelgiama priimant sprendimą dėl tolesnio bylos nagrinėjimo."

10 Iš 1999 m. gegužės 1 d. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* (OL L 114, p. 56) paskelbto pranešimo dėl Amsterdamo sutarties įsigaliojimo datos matyti, kad Vokietijos Federacinė Respublika padarė pareiškimą pagal ES 35 straipsnio 2 dalį, kuriuo ši valstybė narė pripažino Teisingumo Teismo jurisdikciją priimti prejudicinius sprendimus remiantis ES 35 straipsnio 3 dalies b punkte numatyta tvarka.

Nacionalinė teisė

Vokietijos teisė

11 Pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punktas į Vokietijos teisę buvo perkeltas 1982 m. gruodžio 23 d. Įstatymu dėl tarptautinės teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose (*Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen*), iš dalies pakeisto 2006 m. liepos 20 d. Įstatymu dėl Europos arešto orderio (*Europäisches Haftbefehlsgesetz*, *BGBI*. I, p. 1721, toliau – *EuFbG*), 83 straipsnio 1 punktu. Šiame straipsnyje „Papildomos leistinumo sąlygos“ nustatyta:

„Ekstradicija neleistina, jeigu:

1) už tą pačią veiką, kuria grindžiamas prašymas, įsiteisėjusiu teismo sprendimu persekiojamasis jau buvo nuteistas kitoje valstybėje narėje, su sąlyga, kad nuteisimo atveju bausmė jau buvo įvykdyta, yra vykdoma arba nebegali būti įvykdyta pagal nuosprendį priėmusio teismo valstybės narės teisę <...>.

<...>“

Italijos teisė

12 1990 m. spalio 9 d. Respublikos Prezidento dekreto Nr. 306/90 dėl konsoliduotų įstatymų, reglamentuojančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolę, piktnaudžiavimo šiomis medžiagomis prevenciją ir gydymą bei reintegraciją (toliau – Dekretas Nr. 306/90) 73 ir 74 straipsniuose nurodyta:

„73 straipsnis. Neteisėta narkotinių ar psichotropinių medžiagų gamyba, platinimas ir laikymas

1. Tas, kas neturėdamas 17 straipsnyje numatyto leidimo augina, gamina, išgauna, perdirba, parduoda, siūlo ar teikia parduoti, perleidžia, platina, prekiauja, gabena, gauna kitiems, siunčia, perduoda ar siunčia tranzitu ar teikia bet kuriuo tikslu narkotines ar psichotropines medžiagas, baudžiamas laisvės atėmimu nuo šešerių iki dvidešimties metų ir bauda nuo 26 000 iki 260 000 eurų <...>.

<...>

6. Jeigu šią nusikalstamą veiką padarė trys ar daugiau tarpusavyje susitarusių asmenų, skiriama didesnė bausmė.

74 straipsnis. Neteisėtam narkotinių ar psichotropinių medžiagų platinimui suburtas nusikalstamas susivienijimas

1. Kai trys ar daugiau asmenų suburia susivienijimą, kurio tikslas užsiimti keliomis 73 straipsnyje nurodytomis nusikalstamomis veikomis, tas, kas skatina, suburia, vadovauja, organizuoja arba finansuoja tokį susivienijimą, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvidešimties metų.

2. Tas, kas dalyvauja nusikalstamo susivienijimo veikloje, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties metų.

3. Bausmė yra didesnė, jei nusikalstamam susivienijimui priklauso dešimt asmenų <...>.

<...>“

13 Vadovaujantis Italijos baudžiamojo proceso kodekso 649 straipsniu, „asmuo, kuris buvo išteisintas arba nuteistas galutiniu teismo nuosprendžiu arba baudžiamuoju įsakymu, negali būti iš naujo patrauktas baudžiamojon atsakomybėn dėl tos pačios veikos, net jeigu atsižvelgiant į jos teisinį kvalifikavimą, sunkumo laipsnį ar aplinkybes ši veika vertintina kitaip“.

14 Vis dėlto Italijos vyriausybės pateiktose pastabose nurodyta, kad iš *Corte di cassazione* (Italijos kasacinis teismas) praktikos matyti, jog „baudžiamojo proceso kodekso 649 straipsnyje numatyta išimtimi negalima remtis, kai veika, dėl kurios buvo priimtas galutinis sprendimas, sudaro idealiąją sutaptį su kitomis nusikalstamomis veikomis, nes elgesys, dėl kurio jau buvo priimtas galutinis sprendimas, gali būti perkvalifikuotas į nusikaltimo sudėties elementą ir, taikant kitokį arba alternatyvų vertinimą, priskirtas platesnei nusikalstamų veikų rūšiai“.

Pagrindinės bylos aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

15 2008 m. lapkričio 7 d. *Tribunale di Catania* (Katanijos teismas) išdavė Europos arešto orderį dėl G. Mantello, prašydamas jį suimti ir perduoti jo baudžiamąjį persekiojimą vykdančioms Italijos institucijoms. Šis arešto orderis grindžiamas 2008 m. rugsėjo 5 d. to paties teismo išduotu nacionaliniu arešto orderiu dėl G. Mantello ir 76 kitų kaltinamųjų.

16 Arešto orderyje G. Mantello kaltinamas dviem nusikalstamomis veikomis.

17 Pirma, nuo 2004 m. sausio mėn. iki 2005 m. lapkričio mėn. kartu su mažiausiai dešimčia kitų asmenų jis dalyvavo Vitorijoje, kituose Italijos miestuose bei Vokietijoje veikusiame kokaino prekyba užsiimančiame nusikalstamame susivienijime. G. Mantello atliko ne vien kurjerio ir tarpininko vaidmenį, bet ir buvo atsakingas už kokaino įsigijimą ir prekybą juo. Pagal Italijos teisę, remiantis Dekreto Nr. 309/90 74 straipsnio 1 ir 3 dalimis, už šią veiką skiriama laisvės atėmimo bausmė nuo dvidešimties metų.

18 Antra, tuo pačiu metu ir tose pačiose vietose, vienas arba kartu su kitais asmenimis, jis neteisėtai įgijo, laikė, gabeno, pardavė arba perdavė kitiems kokainą. Už šią veiką pagal Italijos teisę asmuo gali būti baudžiamas laisvės atėmimo nuo 8 iki 20 metų bausme, kuri gali būti didinama.

19 Šiuo klausimu G. Mantello atžvilgiu kaltinimas grindžiamas sunkinančiomis aplinkybėmis, susijusiomis su tuo, kad tinklas kokainą tiekė nepilnamečiams.

20 Iš nacionaliniame arešto orderyje pateiktos informacijos matyti, kad nuo 2004 m. sausio mėn. įvairios Italijos tyrimo institucijos atliko tyrimus dėl neteisėtos prekybos kokainu Vitorijos regione. Pagrindines tyrimo priemones sudarė plataus masto telefoninių pokalbių pasiklausymas, kuris leido išsiaiškinti veikiantį du nusikalstamus susivienijimus apimantį organizuotą tinklą, dėl ko galėjo būti taikomas Dekreto Nr. 309/90 74 straipsnis. Be kita ko, G. Mantello telefoninių pokalbių pasiklausymas nuo 2005 m. sausio 19 d. iki rugsėjo 13 d. patvirtino jo dalyvavimą minėto tinklo veikloje. Tyrimo institucijos taip pat stebėjo G. Mantello per kai kurias jo keliones, pavyzdžiui, 2005 m. liepos 28 d. ir 2005 m. rugpjūčio 12 d. iš Sicilijos į Milaną (Italija) ir 2005 m. rugsėjo 12 d. iš Sicilijos į Eslingeną (Vokietija) ir atgal į Kataniją.

21 Per paskutinę kelionę Eslingene G. Mantello nusipirko apie 150 gramų kokaino ir, grįždamas 2005 m. rugsėjo 13 d. vakare, išlipęs iš traukinio, Katanijos geležinkelio stotyje buvo sulaikytas geležinkelio policijos, kuri atlikusi kratą rado dvi atitinkamai 9,5 ir 145,96 gramo kokaino pakuotes, o tai atitinka 599–719 atskirų dozių kiekį.

22 2005 m. lapkričio 30 d. nuosprendžiu *Tribunale di Catania* nuteisė G. Mantello trejų metų šešių mėnesių ir dvidešimties dienų laisvės atėmimo bausme bei 13 000 eurų pinigine bauda. Kaltinamajame akte prokuratūra kaltino G. Mantello tuo, kad jis 2005 m. rugsėjo 13 d. siekdamas platinti turėjo 155,46 gramų kokaino. *Tribunale di Catania* pripažino šių veikų padarymo faktą įrodytu. G. Mantello prašymu, teismas priėmė nuosprendį sutrumpintame procese, o tai leido skirti mažesnę bausmę. 2006 m. balandžio 18 d. sprendimu *Corte d'Appello di Catania* (Katanijos apeliacinis teismas) patvirtino šį sprendimą.

23 Vėliau *Tribunale di Catania* sumažino G. Mantello bausmę, dėl ko iš tikrųjų jis atliko tik dešimties mėnesių ir dvidešimties dienų laisvės atėmimo bausmę ir turėjo sumokėti mažesnę baudą.

24 2008 m. gruodžio 3 d., sužinojusi apie arešto orderį per Šengeno informacinę sistemą (ŠIS), 2008 m. gruodžio 29 d. *Generalstaatsanwaltschaft Stuttgart* (Štutgarto generalinė prokuratūra) suėmė G. Mantello jo bute bei pristatė jį *Amtsgericht Stuttgart* (Štutgarto apylinkės teismas). Teismo posėdyje G. Mantello nesutiko būti perduotas išduodančiosios valstybės teisminei institucijai ir neatsisakė baudžiamojo persekiojimo apribojimo principo taikymo. Prokuratūros prašymu, 2009 m. sausio 22 d. *Oberlandesgericht Stuttgart* (Štutgarto apeliacinis apygardos teismas) paprašė Italijos tarnybų patikrinti, ar 2005 m. lapkričio 30 d. *Tribunale di Catania* nuosprendžio įsiteisėjimo faktas neprieštarauja arešto orderio vykdymui.

25 Negavęs jokios minėtų institucijų informacijos, 2009 m. kovo 20 d. *Oberlandesgericht Stuttgart* nusprendė sustabdyti arešto orderio vykdymą. Be to, atsižvelgdamas į faktinių ir teisinių aplinkybių sudėtingumą, šis teismas skyrė G. Mantello advokatą.

26 Galiausiai, atsakydama į vykdančiosios teisminės institucijos prašymą dėl papildomos informacijos, 2009 m. balandžio 4 d. *Tribunale di Catania* ikiteisminio tyrimo teisėja, kaip arešto orderį išdavusi teisminė institucija, galiausiai paaiškino, kad 2005 m. lapkričio 30 d. nuosprendis nėra kliūtis vykdyti persekiojimą pagal arešto orderį ir kad dėl to šis atvejis nesusijęs su *ne bis in idem* principu. Tuomet Štutgarto prokuratūra kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą su prašymu vykdyti arešto orderį.

27 *Oberlandesgericht Stuttgart* vis dėlto abejoja, ar jis gali nesutikti vykdyti dėl baudžiamųjų veikų, susijusių su organizuotu nusikalstamumu, išduotą arešto orderį nes, jo nuomone, tuo metu, kai G. Mantello buvo nuteistas už kokaino laikymą turint tikslą platinti, Italijos tyrėjai jau turėjo pakankamai duomenų apkaltinti ir patraukti jį baudžiamojon atsakomybėn dėl arešto orderyje nurodytų kaltinimų, visų pirma dėl prekybos narkotinėmis medžiagomis veikiant kaip organizuota grupė. Vis dėlto tyrimo tikslais, siekdami atskleisti šį prekybos tinklą ir sulaikyti kitus asmenis, tyrėjai nebuvo pateikę savo turimos informacijos ir įrodymų ikiteisminio tyrimo teisėjui ir tuo metu neprašė patraukti baudžiamojon atsakomybėn už šias veikas.

28 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, remiantis *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis federalinis teismas) taikomu Vokietijos teisės aiškinimu, vėlesnis persekiojimas dėl dalyvavimo nusikalstamame susivienijime iš esmės leidžiamas, jeigu, pirma, ankstesnio kaltinimo ir teisminio nagrinėjimo dalyką sudarė tik atskiros tokio susivienijimo nario veikos ir, antra, kaltinamasis negalėjo pagrįstai tikėtis, kad ankstesnis procesas apėmė visas jo veikas nusikalstamame susivienijime. Tačiau atrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nevisiškai pritaria tokiai *Bundesgerichtshof* pozicijai. Jis siūlo papildomą trečią sąlygą, t. y. kad priimant teismo sprendimą dėl atskiros veikos tyrėjai taip pat turėjo nežinoti, jog buvo įvykdyta kitų atskirų nusikalstamų veikų bei konstatuotina nusikalstamo susivienijimo veikla, o taip kaip tik nebuvo Italijos tyrimo institucijų atveju.

29 Be to, šis teismas atkreipia dėmesį į tai, kad, viena vertus, pagrindinėje byloje nebuvo tarptautinio elemento, nes teismo sprendimas dėl galimos „tos pačios veikos“ buvo priimtas pačioje išduodančiojoje valstybėje, o ne kitoje valstybėje narėje. Kita vertus, šis teismas pažymi, jog Teisingumo Teismas dar nėra aiškinęs „tos pačios veikos“ sąvokos, priimdamas sprendimą dėl Europos arešto orderio. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar su KĮŠS susijusi teismo praktika gali būti taikoma tokioje situacijoje, kaip antai susiklostė pagrindinėje byloje.

30 Šiomis aplinkybėmis *Oberlandesgericht Stuttgart* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar klausimas dėl to, ar konstatuotina „ta pati veika“, kaip tai suprantama pagal <...> pagrindų sprendimo <…> 3 straipsnio 2 punktą, vertintinas:

a) remiantis išduodančiosios valstybės narės teise;

b) remiantis vykdančiosios valstybės narės teise; ar

c) remiantis autonominiu sąvokos „ta pati veika“ išaiškinimu pagal Sąjungos teisę?

2. Ar pagal pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punktą neteisėtas narkotinių medžiagų įvežimas yra „ta pati veika“ kaip ir narystė [nusikalstamame] susivienijime turint tikslą neteisėtai prekiauti narkotinėmis medžiagomis, jeigu nuosprendžio dėl neteisėto narkotinių medžiagų įvežimo priėmimo momentu tyrimo institucijos turėjo narystės įtarimus patvirtinančios informacijos ir įrodymų, tačiau dėl taktinių tyrimo priežasčių nepateikė atitinkamos informacijos bei įrodymų teismui ir nepareiškė dėl to kaltinimų?“

31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašymu, siekiant, kad nebūtų uždelsta Italijos valdžios institucijų prašymu pradėta perdavimo procedūra, paskirta kolegija nagrinėjo klausimą dėl būtinybės šią bylą nagrinėti pagal Procedūros reglamento 104 b straipsnyje numatytą sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą. Pagal šio straipsnio 1 dalies ketvirtą pastraipą 2009 m. liepos 20 d. priimtu sprendimu paskirta kolegija, susipažinusi su generalinio advokato nuomone, nusprendė šį prašymą atmesti.

Dėl prejudicinių klausimų

32 Prejudiciniais klausimais prašymą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar tokiomis aplinkybėmis, kaip susiklostė pagrindinėje byloje, jis gali atsisakyti vykdyti arešto orderį, remdamasis pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punktu.

33 Iš pirmojo klausimo, kuriuo iš esmės klausiama, ar minėto 3 straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka „ta pati veika“ yra autonomiška Sąjungos teisės sąvoka, matyti, kad, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, jei ši sąvoka turėtų būti nagrinėjama atsižvelgiant vien į išduodančiosios valstybės narės teisę arba vien į vykdančiosios valstybės narės teisę, šis teismas privalėtų perduoti G. Mantello. Viena vertus, pagal Vokietijos teisę, remiantis *Bundesgerichtshof* išaiškinimu, vėlesnis persekiojimas dėl dalyvavimo nusikalstamame susivienijime iš esmės leidžiamas, jeigu ankstesnio kaltinimo ir teisminio nagrinėjimo dalyką sudarė tik atskiros tokio susivienijimo nario veikos ir jeigu kaltinamasis negalėjo pagrįstai tikėtis, kad ankstesnis procesas apėmė visas jo veikas nusikalstamame susivienijime. Kita vertus, atsižvelgiant į šio sprendimo 14 punkte išdėstytą *Corte suprema di cassazione* praktiką ir informaciją, kurią prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui 2009 m.

balandžio 4 d. pateikė *Tribunale di Catania* ikiteisminio tyrimo teisėja, 2005 m. lapkričio 30 d. priimtas šio teismo nuosprendis pagal Italijos teisę nėra kliūtis vykdyti persekiojimą už arešto orderyje nurodytas nusikalstamas veikas.

34 Savo ruožtu, jei pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punkte nurodyta sąvoka „ta pati veika“ laikytina autonomine Sąjungos teisės sąvoka, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas antruoju klausimu siekia išsiaiškinti, ar, priešingai nei pagal Vokietijos ar Italijos teisę, kaip ji aiškinama aukščiausiųjų teismų praktikoje, pagal šią pagrindų sprendimo nuostatą, siekiant persekioti asmenį dėl platesnės nusikalstamos veikos nei atskira veika, dėl kurios jau buvo priimtas galutinis nuosprendis, reikalaujama, kad, pareikšdami pirmąjį kaltinimą, dėl kurio jau buvo priimtas šis galutinis nuosprendis, tyrėjai turėjo nežinoti, jog buvo atliktos kitos atskiros veikos ar dalyvavimo nusikalstamame susivienijime nusikaltimas, o taip kaip tik nebuvo Italijos tyrimo institucijų atveju.

35 Visų pirma primintina, jog, kaip matyti iš pagrindų sprendimo 1 straipsnio 1 ir 2 dalių bei penktos ir septintos konstatuojamųjų dalių, juo siekiama pakeisti daugiašalę ekstradicijos sistemą tarp valstybių narių abipusio pripažinimo principu pagrįsta nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo tarp teisminių institucijų vykdant baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn sistema (2009 m. spalio 6 d. Sprendimo *Wolzenburg,* C-123/08, Rink. p. I-9621, 56 punktas).

36 Abipusio pripažinimo principas, kuriuo pagrįsta pagrindų sprendimo sistema, remiantis šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalimi, taip pat reiškia, kad valstybės narės iš principo privalo vykdyti Europos arešto orderį (2008 m. gruodžio 1 d. Sprendimo *Leymann ir Pustovarov*, C-388/08 PPU, Rink. p. I-8993, 51 punktas).

37 Jos gali atsisakyti vykdyti tokį orderį tik pagrindų sprendimo 3 straipsnio numatytais privalomo nevykdymo atvejais ir 4 straipsnyje numatytais atvejais (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Leymann ir Pustovarov* 51 punktą).

38 Šiuo klausimu pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punkte vartojama sąvoka „ta pati veika“ negali būti palikta aiškinti kiekvienos atskirų valstybių narių teisminėms institucijoms pagal savo nacionalinę teisę. Iš vienodo Sąjungos teisės taikymo reikalavimo išplaukia, kad ši sąvoka, kadangi atitinkamoje nuostatoje, kiek tai susiję su šios sąvokos reikšme, nėra aiškios nuorodos į valstybių narių teisę, visoje Sąjungoje turi būti aiškinama autonomiškai ir vienodai (pagal analogiją žr. 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Kozlowski*, C-66/08, Rink. p. I-6041, 41 ir 42 punktus). Taigi ji yra autonominė Sąjungos teisės sąvoka, dėl kurios bet kuris su ja susijusią bylą sprendžiantis teismas, laikydamasis SESV protokolo Nr. 36 VII antraštinėje dalyje nustatytų sąlygų, gali pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

39 Pažymėtina, kad ši sąvoka „ta pati veika“ vartojama ir KĮŠS 54 straipsnyje. Jį taikant ši sąvoka buvo išaiškinta kaip reiškianti vien materialinę veikų pusę ir apimanti visas konkrečias, neatskiriamai tarpusavyje susijusias aplinkybes, neatsižvelgiant į teisinį šių veikų kvalifikavimą ar saugomą teisinį interesą (žr. 2006 m. kovo 9 d. Sprendimo *Van Esbroeck*, C-436/04, Rink. p. I-2333, 27, 32 ir 36 punktus bei 2006 m. rugsėjo 28 d. Sprendimo *Van Straaten,* C-150/05, Rink. p. I-9327, 41, 47 ir 48 punktus).

40 Atsižvelgiant į bendrą KĮŠS 54 straipsnio ir pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punkto tikslą išvengti, kad asmuo būtų iš naujo persekiojamas arba teisiamas pagal baudžiamąją teisę už tą pačią veiką, reikia pripažinti, kad tai, kaip ši sąvoka aiškinama pagal KĮŠS, tinka ir aiškinant pagrindų sprendimą.

41 Jei vykdančiajai teisminei institucijai yra pranešama, kad kurioje nors valstybėje narėje yra priimtas galutinis teismo sprendimas dėl „tos pačios veikos“, kuri nurodyta jai pateiktame Europos arešto orderyje, pagal pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punktą ši institucija turi atsisakyti vykdyti šį arešto orderį su sąlyga, kad nuteisimo atveju bausmė jau buvo atlikta, yra atliekama arba nebegali būti atlikta pagal nuosprendį priėmusio teismo valstybės narės įstatymus.

42 Savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą jį pateikęs teismas nurodo, kad iš pirmo žvilgsnio būtų linkęs manyti, jog veika, kuria grindžiamas galutinis 2005 m. lapkričio 30 d. nuosprendis, t. y. kad 2005 m. rugsėjo 13 d. Vitorijoje G. Mantello turėjo 155,46 g kokaino, kalbant apie sąvoką „ta pati veika“, skiriasi nuo arešto orderyje nurodytų veikų, t. y. nuo 2004 m. sausio iki 2005 lapkričio atliktų veikų, susijusių su G. Mantello naryste nusikalstamame susivienijime, kur jis veikė kaip kurjeris, tarpininkas ir tiekėjas, bei nuo veikų, susijusių su neteisėtu narkotikų disponavimu keliuose Italijos ir Vokietijos miestuose tuo pačiu laikotarpiu.

43 Taigi darytina prielaida, jog iš tikrųjų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimai dėl sąvokos „ta pati veika“ susiję ir su sąvoka „galutinis teismo sprendimas“. Šis teismas klausia, ar, atsižvelgiant į tai, kad priimant 2005 m. lapkričio 30 d. nuosprendį dėl neteisėto narkotinių medžiagų įvežimo Italijos tyrėjai turėjo nuo

2004 m. sausio iki 2005 m. lapkričio padarytų veikų įrodymų, kuriais remiantis būtų buvę galima įrodyti G. Mantello narystę nusikalstamame susivienijime bei neteisėtą narkotikų laikymą, šis nuosprendis gali būti laikomas galutiniu sprendimu ne tik dėl atskiros 2005 m. rugsėjo 13 d. padarytos veikos, kvalifikuotos kaip neteisėtas narkotikų laikymas siekiant juos platinti, bet ir sprendimu, dėl kurio galutinai užkertamas kelias toliau persekioti už arešto orderyje nurodytas nusikalstamas veikas.

44 Kitaip tariant, šiam teismui kyla klausimas, ar aplinkybė, kad tyrimo institucijos turėjo arešto orderyje nurodytų nusikalstamų veikų įrodymų, tačiau nepateikė jų vertinti *Tribunale di Catania*, kai šis priėmė nuosprendį dėl 2005 m. rugsėjo 13 d. padarytos atskiros veikos, leistų laikyti, kad jis turi būti pripažintas galutiniu sprendimu dėl arešto orderyje aprašytų veikų.

45 Šiuo klausimu konstatuotina, kad galutinis sprendimas dėl tos pačios veikos pagal pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punktą prašomo perduoti asmens atžvilgiu laikomas priimtu tuomet, kai pasibaigus baudžiamajam procesui galutinai užkertamas kelias tolesniam persekiojimui (pagal analogiją žr. 2003 m. vasario 11 d. Sprendimo *Gözütok ir Brügge*, C-187/01 ir C-385/01, Rink. p. I-1345, 30 punktą bei 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Turansky*, C-491/07, Rink. p. I-11039, 32 punktą) arba kai valstybės narės teisminės institucijos yra priėmusios sprendimą, kuriuo kaltinamasis buvo galutinai išteisintas dėl veikų, kuriomis buvo kaltinamas (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Van Straaten* 61 punktą bei minėto Sprendimo *Turansky* 33 punktą).

46 Tai, ar sprendimas yra „galutinis“, kaip tai suprantama pagal pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punktą, nustatoma pagal valstybės narės, kurioje jis buvo priimtas, teisę.

47 Sprendimas, kuriuo pagal vienos valstybės narės, pradėjusios asmens baudžiamąjį persekiojimą, teisę nėra galutinai užkertamas kelias tolesniam persekiojimui nacionaliniu lygiu, iš esmės negali būti procesinė kliūtis pradėti ar vykdyti šio asmens baudžiamąjį persekiojimą dėl tos pačios veikos kitoje Sąjungos valstybėje narėje (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Turansky* 36 punktą).

48 Kaip ir bendradarbiaujant pagal KĮŠS 57 straipsnį, pagal pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį vykdančiajai teisminei institucijai leidžiama prašyti valstybės narės, kurios teritorijoje buvo priimtas sprendimas, teisminės institucijos pateikti teisinę informaciją dėl tikslaus šio sprendimo pobūdžio tam, kad galėtų nustatyti, ar pagal šios valstybės nacionalinę teisę šis sprendimas yra tokio pobūdžio, kad turi būti laikoma, jog nacionaliniu lygiu juo galutinai užkertamas kelias tolesniam persekiojimui (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Turansky* 37 punktą).

49 Pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pasinaudojo kaip tik šia pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalyje numatyta bendradarbiavimo procedūra. Išduodančiosios teisminės institucijos atsakyme buvo aiškiai pasakyta, jog pagal Italijos teisę kaltinamojo atžvilgiu buvo priimtas galutinis sprendimas dėl atskiros neteisėto narkotikų laikymo veikos, tačiau arešto orderyje nurodytas persekiojimas vykdomas dėl kitų veikų, susijusių su organizuoto nusikalstamo susivienijimo veikomis bei kitomis neteisėto narkotikų laikymo siekiant platinti nusikalstamomis veikomis, kurių 2005 m. lapkričio 30 d. priimtas nuosprendis neapėmė. Todėl iš išduodančiosios teisminės institucijos pateikto atsakymo matyti, kad nors tyrimo institucijos turėjo tam tikrų šių nusikalstamų veikų įrodymų, pirmasis *Tribunale di Catania* nuosprendis negali būti laikomas tokiu, dėl kurio nacionaliniu lygiu galutinai užkertamas kelias tolesniam persekiojimui dėl arešto orderyje nurodytų veikų.

50 Todėl tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kai išduodančioji teisminė institucija, atsakydama į vykdančiosios teisminės institucijos pagal pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį pateiktą prašymą dėl informacijos, tiesiogiai nurodė ir paaiškino, kad jos ankstesnis nuosprendis neapėmė jos arešto orderyje nurodytų veikų ir todėl nėra kliūtis vykdyti persekiojimą pagal šį arešto orderį, vykdančioji teisminė institucija turi padaryti atitinkamas išvadas iš išduodančiosios teisminės institucijos atsakyme pateikto vertinimo.

51 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui reikia atsakyti, kad išduodant ir vykdant Europos arešto orderį pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punkte vartojama sąvoka „ta pati veika“ yra autonominė Sąjungos teisės sąvoka. Tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kai išduodančioji teisminė institucija, atsakydama į vykdančiosios teisminės institucijos pagal pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį pateiktą prašymą dėl informacijos, taikydama savo nacionalinę teisę ir nepažeisdama su pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punkte įtvirtinta sąvoka „ta pati veika“ susijusių reikalavimų, tiesiogiai nurodė, kad ankstesnis nuosprendis pagal jos teisinę sistemą nėra galutinis teismo sprendimas dėl jos arešto orderyje nurodytų veikų ir todėl nėra kliūtis vykdyti persekiojimą pagal šį arešto orderį, vykdančioji teisminė institucija neturi jokio pagrindo dėl šio nuosprendžio taikyti pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punkte numatytą privalomo nevykdymo pagrindą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

52 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

Išduodant ir vykdant Europos arešto orderį 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos 3 straipsnio 2 punkte vartojama sąvoka „ta pati veika“ yra autonominė Sąjungos teisės sąvoka.

Tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kai išduodančioji teisminė institucija, atsakydama į vykdančiosios teisminės institucijos pagal pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį pateiktą prašymą dėl informacijos, taikydama savo nacionalinę teisę ir nepažeisdama su pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punkte įtvirtinta sąvoka „ta pati veika“ susijusių reikalavimų, tiesiogiai nurodė, kad ankstesnis nuosprendis pagal jos teisinę sistemą nėra galutinis teismo sprendimas dėl jos arešto orderyje nurodytų veikų ir todėl nėra kliūtis vykdyti persekiojimą pagal šį arešto orderį, vykdančioji teisminė institucija neturi jokio pagrindo dėl šio nuosprendžio taikyti Pagrindų sprendimo 3 straipsnio 2 punkte numatytą privalomo nevykdymo pagrindą.

Parašai.